

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на ролі вулиці Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ГОТУЙТЕСЯ ДО ТРАВНЕВОЇ КАМПАНІЇ.

Зближається місяць травень (май), який для українських організованих робітників і фермерів в Канаді є місяцем праці на користь своєї преси.

Не застрахуйтеся, але за свою класову свідомість працюйте українські робітники і фермери в тих місяцях для своєї преси. Не тому лише працюйте, що так наказала їм їх організація, але й тому, що свідомі значення своєї преси.

Цим ми тільки пригадуємо: Товариші і Товаришки, лише місяць часу лишилося до того дня, коли має розпочатися кампанія допомоги нашій робітничо-фермерській пресі.

Кампанію треба повести широкую у всьому канадському розмірі! Треба її повести однаково як серед робітників і робітниць, так і серед фермерів і фермерок.

Видити, товариші і товаришки, в цій кампанії ключі: всі грамотні українські робітники і фермери в Канаді повинні читати свої робітничі і фермерські газети, — "Українські Робітничі Вісті" і "Фармерське Життя".

Вдарте в місяці травні цілим фронтом на придбання "Українських Робітничих Вістей", "Фармерського Життя" і "Робітницю" тисячі нових передплатників!

Наша преса з кожним роком зростає. "Українські Робітничі Вісті" з тижневика — виходить три рази на тиждень. "Робітниця" з місячника — стала двотижневиком.

Колеса для українських робітників і фермерів в Канаді своя щоденна газета була далекою, недосяжною мрією. А нині ця мрія здійснилася. Коли взяти нашу періодичні видання разом, не рахуючи видання книжок і брошур, то будемо мати щоденну газету.

Колі зростає робітничо-фермерська преса, зростає і робітничо-фермерська організація і освіта та свідомість працюючих. Одночасно зі зростом організації, повинна зростати і її активність у всіх галузях її праці.

А що у наших організаціях праці більш-менш поділено відповідно до ріжних періодів року, тому і праця в користь преси має свої періоди. Ось тепер якраз наближається весняний період праці для преси. Тому готуйтеся до неї заздалегідь!

Боевом ключем хай буде: Якнайбільше передплатників! Хай наша армія зростає неустанно в одну непереможну силу! Хай робітничо-фермерська преса за місяць травень подолає всі перешкоди! Все для робітничо-фермерської преси в місяці травню!

НА ЗАХОДІ КАНАДИ НАЗРІВАЄ НОВА КРИЗА.

В той час, як боротьба між майнерами і Беско в Новій Скошії провадиться далі без уступок а котрої-б то не було сторони, на заході Канади, у 18. майнерському дистрикті назриває нова криза.

Найславніша і найбільша колісія на заході майнерська юнійна кампанія в Феррі перша пала жертвою цього наступу. За нею Мішел. Ці дві великі майнерські місцевості не належать більше до 18. дистрикту (району Шермана).

Щея закінчення останнього страйку минулої осені, в 18. дистрикті стало не працювати майже на одна майна. Майні працювали лише два три дні на тиждень, а відтак поступово й та робота почала затишатися. В Дромгелері і у всіх докопальних майнах тепер вже панує велике безробіття.

В Підкресті власні проголосили локаут. Вони отворили зломки угоди, підписані після закінчення страйку, замкнули копальні і голодом хочуть примусити майнерів згодитися на знижку заробітної платні.

Телеграма з Блеймор з 27. березня доносить, що блейморські майнери ухвалили резолюцію, в якій домагаються від президента 18. дистрикту, Шермана, проголошення генерального страйку у 18. дистрикті, бо майні на Кросс Нест Нее фактично вже є на стої локауту.

Таке в коротці положення в 18. дистрикті. До цього положення довели майнерів зрадничі юнійні провідники. Вони продержали голодних майнерів минулого року на страйку через ціле літо, а під осів почали закладувати з властителями сепаратні угоди в поодиноких майнах. Так повільно, крок за кроком вони добровільно здавали визискувачам одну позицію за другою, а відтак в осені, коли вже й самі властители нетерпеливими, юнійні лідери згодилися на загальну знижку платні.

Славний колісія бойовий дух майнерів 18. дистрикту тепер обезкровлений, знесилені. Майнери знищені фізично, морально і матеріально. Цілі роки платили вони сотки тисяч доларів в юнійну касу, а Луїс і ціла реакційна зграя юнійних лідерів купували в Злученях Держав за ці гроші воєнні бонди, а страйкувачам майнерам 18. дистрикту за допомоги не дали.

Тяжко передбачити, яку форму прибере знову наступаюча криза на заході Канади. Перші вістки про неї нічого доброго не відносять. Чи зможуть майнери поставити гідний опір своїм визискувачам? Майнери то поставили-б, але на гниль стовпах стоїть їх організація. А успіх боротьби залежить від солідарності і сили організації та доброго розумного проводу.

А цього тепер якраз бракує майнерам 18. дистрикту. Угода, проста зрадничка поведінка Шермана і спільні знесилила 18. майнерський дистрикт, поставила майнерів в скрутне положення. І годі передбачити вихід з того положення так довго, доки на чолі юнійного руху у 18. дистрикті стоять наймити капіталу.

СКАЧИ ВРАЖЕ, ЯК ПАН КАЖЕ.

"Український Прапор" з 1. березня, орган Петрушевича, доносить, що між Польщею а римським папою підписано угоду, після якої всі римо-католицькі поли в Польщі і на кресах будуть змобілізовані для служби шляхетській Польщі і її президентів.

В 2-му параграфі той угоди говориться, що "не тільки кожної неділі, але й на 3. травня мають священники відправляти літургію за Польщу і її президента". Далі "Укр. Прапор" пише: Іменування єпископів Ватиканом може відбутися лише за згодою президента Польщі.

Це, очевидно, відноситься головню до іменування українських єпископів, що мусять бути благонадійні в очах Польщі; єпископи мають зложити перед обняттям урядвання присягу вірності для Польщі, в якій мають зобов'язатися, що будуть шанувати Польщу, не будуть нічого робити, що принесе-б шкоду польській державі, будуть дбати про "inter regna" і т. д. (арт. 12); без згоди польського уряду не можуть одержати парохіальних беніфіцій особи, яких діяльність є суперечна з "безпекою Польщі".

Іншими словами, римо і греко-католицька церква покликана папою римським і шляхетським урядом Польщі виконувати роль жандарма на користь польської шляхти, як колісія в царській Росії виконувала православна церква. Зокрема цю угодою з Римом польський уряд змагає українських греко-католицьких полив в Галичині на службу польсько-шляхетській державі на кресах. Українські греко-католицькі єпископи, а за ними й поли, в Галичині мають присягнути, що "будуть шанувати Польщу, будуть дбати про інтерес польської держави".

А ще недавно в своему рефераті на греко-католицькому з'їзді у Вінніпегу єпископ Будка переконував зібраних такимі словами: "Се добре підні сам єп. Федорович в статті "Релігія а політика" в У. Голосі, що церква Христова національно-політично-партійна продаває-б партіям, була-б протиставкою. Релігія має... показувати дорогу до спільної вітчини тих, що говорять: Отче наш". (Дивись "Кан. Українець" з 11. лютого 1925 р.)

Значить, що "церква Христова національно-політично-партійна продаває-б партіям, була-б протиставкою" як-же тепер назвати греко-католицьку церкву в Галичині, яку папа римський продав 10. лютого польсько-шляхетському урядові? Як назвати тих українських єпископів і полив, що отепер присягають шанувати польсько-шляхетську державу з її тюрмами, жандармами, розстрілами, мордуванням українського населення?

Здається, що та умова папи римського з польським урядом щодо виконання ролі жандарма у відношенню до Польщі українським греко-католицьким духовенством відноситься не тільки до духовенства на кресах, але й до греко-католицького духовенства поза кресами. Від якогось часу, від усунення з редакторства в "Кан. Українці" світських людей, змінився і його напрямок. В останньому числі "Кан. Українці" (з 25. березня) ми вже не знайдемо ані одного неприхильного слова про Польщу, ані слова про муки й слози українського населення під Польщею. Зате ви там знайдете повню слинвою брехні на радянську владу, на більшовиків, на українських робітників в Канаді, на "Укр. Роб. Вісті", на тих товаришів, що працюють в українському робітничо-фермерському видавництві, а навіть на часопіс "Фармерське Життя", якого в той час не було ще на світі.

Всім відомо, що найбільшою небезпечкою для шляхетської Польщі є Радянські Республіки. Присягаючи шанувати Польщу і дбати про її інтереси — українські греко-католицькі поли тисамсам присягли всіма силами поборювати цих ворогів Польщі. Ворогамі шляхетської Польщі є українські робітники і селяне як на Рад. Україні і в Галичині, так і поза їх кордонами, отже греко-католицькі єзуїти зі складною злобою накинулися на них за це.

Українські "політикери" в Канаді все були підголосками старокраєвих. Тож не вдали українські греко-католицькі єпископи й поли в Галичині присягнути на вірність польській шляхті, як їх побратимам в Канаді вже заманили своєю службою польській шляхті нападами на українських більшовиків.

Треба побажати хіба шасливий дороги греко-католицьким полам "неполітичними церкв" до "спільної вітчини", як каже єп. Будка. У політичних колах Варшави ходять чутки про те, що ніби то готується атак на кабінет Габсбургів, "компромісна" політика якого не задовольняє правих, ні лівих. Розподіл американської позички може послужити одним з великих приводів до кризи.

3 міжнародного робітничого руху

ВИДЗВА КОМІНТЕРНА З ПРИВОДУ ЗАПРОДАНСТВА СОЦІЯЛ-УГОДОВЦІВ.

Як вже писалося свого часу в "У.Р.В.", багато видатних провідників німецької соціал-демократії запродалися великому міліонеру Барматові і позовновили такі шахрайства, що навіть буржуазний уряд Німеччини посадив їх поруч з Барматом на лаву підсудних. З цього приводу Комуністичний Інтернаціонал видав відозву до робітників всіх країн, в якій між иншим говорить:

"Слідство в справі великого спекулянта Бармата в Німеччині обернулося в суд над провідниками І. Інтернаціоналу. На лаві підсудних уже не тільки лихвар Бармат, який використав німецьку капіталістичну демократію, щоб за рахунок міліонів золотих мас нажити величезні гроші; на лаві підсудних — провідники німецької соціал-демократії, що не тільки використали весь свій політичний вплив, з метою поліпшити операції цього капіталістичного спекулянта, але й примушували, щоб за їхні послуги їм давали зв'язку монети.

Ніколи ще в міжнародному робітничому руху не траплялося такого безсоромного розкладу й запродавства, яке виявилось в цьому процесі І. Інтернаціоналу.

Соціал-демократичні робітники Німеччини!

Що зробили ваші провідники Еберт, Бавер, Гельман і Вельз з гордої партії Августа Бебеля? Пролетарська честь обернулася в їхніх руках на об'єкт торгування, соціалізм став за джерело особистого збагачення, трампліном для капіталістичних спекулянтів.

Комуністичний Інтернаціонал весь час говорить вам, що соціал-демократичні про-

ВОДИРІ — НАЯТІ АГЕНТИ КАПІТАЛУ.

Робітники і робітниця! Соціалістичні провідники безнадійно залупалися в тенетах буржуазії. Для них уже немає виходу. Але для вас є вихід: розпочніть боротьбу проти коаліційної політики за революційний фронт. Зєднайтеся на підтримку і в профспілках з вашими комуністичними і безпартійними товаришами в роботі.

Очистіть робітничий рух від корупції та зрадництва. Знищайте ворогів єдності робітничої класи. Усвідомте обман капіталістичної демократії. Об'єднайтеся в лави Комуністичного Інтернаціоналу!"

СПРАВА САДУЛЯ.

У Франції має відбутися розправа повернутого з Радянських Республік комуніста Садуля.

Оборона викликає свідками таких осіб: голову палати послив Пенлеве, бувшого французького посла в Росії Нуанса, соціаліста Алберта Тому, лідера соціалістичної фракції палати послив Леона Блюма, та амнестованого Мальві.

ПРОТЕСТ ПРОТИ БІЛОГО ТЕРОРУ.

Дня 1. березня в Будинкові Професійних Спілок в Москві відбувся велелюдний мітинг протесту проти білого терору в надбалтійських державах. З докладом виступали політичні емігранти: Латвії, Литви, Естонії, Фінляндії та представники інших країн. Збори ухвалили відозву до всіх професійних об'єднань і робітників усього світу з закликом протестувати проти звірського знущання над революційними робітниками у надбалтійських республіках.

КУЛІ ЗАМІСЦЬ ХЛІБА.

Чеська національна влада годує чеських-же робітників кулями. Демонстрацію за підвищення заробітної платні розігнали військово та жандармерія. 7 тижко — ранених, 30 арештованих, 38 жандармів покалічені камінями. Кожен поліцейський дістав 3,000 нагороди.

Чеська комуністична партія скликала 10. лютого в Празі великий протест-мітинг проти дорожничі та за підвищення заробітної платні.

Подібні мітинги вже скликалися не раз, але цей був особливо важким, бо на другий день у парламенті мав розбиратися закон проти дорожничі. Закон випрацювала коаліція (з промисловців та соціал-патріотів) дуже довго і все не могла його опублікувати. Тому, щоб вплинути на парламент, комуністична партія скликала цей мітинг.

Рідко коли бачила Прага таке могутнє робітничє зібрання. Зійшлося до 20,000 робітників. Між ними багато не комуністів. Всіх однаково дошкудилово господарче становище Чехословаччини та остання політика влади. Влада в цьому році зв'язнула щось біля 150 тисяч урядовців. Влада підняла тарифи на залізницях. Зменшила цього року допомогу безробітним.

Крім протесту, демонстрація мала на меті затяти до класової бою й незорганізованих робітників, та створити єдиний фронт з робітниками, членами інших партій. Головним чином малося на увазі взяти до бою за підвищення заробітної платні профсоюзи. Ці в Чехословаччині ще й до сьогодні здебільшого в руках соціал-патріотів.

На всіх присутних мітинг зробили велике враження. Промовляли найкращі промовці, посли парламенту. Після мітингу натовп рушив, як це завжди бувало, на Вацлавську площу демонструвати.

Та на цей раз поліція реагувала іннакше. Замість того, щоб дати демонстрантам протести зі співами площею, вона почала їх розганяти. Та це не помогло. Демонстранти розбіглися на купки по 2—5 тисяч з ріжних кінців все-ж таки вивалилися на площу й почали співати. Тоді командант поліції наказав стріляти. В результаті — 7 тижко поранених, 30 арештованих, багато покалічених, розтоптаних.

Бійка тяглася біля двох годин, від 7 до 9 вечером. На поміч поліції прийшов батальон жандармерії (500 душ) з багнетами на перевесі, що пройшов вулицями Праги. Крім того, була змобілізована піхота та ескадрон кінноти.

Звичайно, що в таких умовах порядок було врешті встановлено. Легко поранених вивели робітників, решту вивезли санітарні вози. Та дісталося децю й поліцаям: 38 з них було відвезено з розбитими головами.

Зате кожен з цих поліцаїв дістав 3,000 корон нагороди (85 доларів). Це для того, щоб як доведеться ще колісія захищати батьківщину від голодних, щоб краще влучали.

На другий день буржуазні та соціал-патріотичні газети счинили великий лямент з приводу "провокації більшовиків", що погнали робітничество на "бойню" і т. п. Обвинувачували в усім, що сталося, звичайно, не поліцію, а... Москву. Москва дає гроші, Москва наказує, а чеські комуністи виконують. Мало того, Москва, побачивши, що діло не йде, відумала діявольський плян зруйнувати Європу, викликавши дорожничу. Так такі чорним на білому й написано (Narodni Demokratie, з 10 лютого 1925).

"Чеське Слово", орган народних соціалістів, погоджується з оцією цитованою газетою, а увесь інцидент перевертє в нац. площу. Стріляни-

ПОБІДА КИТАЙСЬКИХ РОБІТНИКІВ.

Дня 3. березня закінчився в Шангаю страйк робітників. Підприємці згодилися з всіма умовами робітників. Всі арештовані страйкері, яких арештувала китайська поліція, зістали звільнені, а ті, що їх арештувала закордонна поліція, не звільнені.

СТРАЙК У ЛОДЗІ.

Дня 2. березня у Лодзі в зв'язку з організацією текстильної промисловості й дуже великим перетягненням робітників вбух страйк на найбільшій фабриках Шайолера, Громана, Познанського й Галера.

ДОБРОДІЯНО НА ВОЛІ.

Букарештський касаційний суд скасував присуд військового суду, що присудив провідника компартії Добродіяну на десять років ув'язнення. Касаційний суд означив, що військовий суд не був компетентний виносити такий присуд.

У наслідок рішення касаційного суду Добродіяну звільнено із в'язниці на 30-ий день голодівки і на 6-ий день після того, як він відмовився від води. Його звільнено безпритомного.

Комуністи Захареску, Кафане, Маргуліс і Луканю перебувають ще в в'язниці й теж почали голодувати, заявили протест проти штурмового готування їх. Гадають, що їх теж незабаром випустять із в'язниці.

АРЕШТ-ЧЛЕНІВ Ц.К. КОМПАРТІЇ ЮГОСЛАВІЇ.

Дня 3. березня поліція арештувала членів Центрального Комітету Югославської Комуністичної Партії Чоловича й Павловича.

ну спокуювали якісь молодички, що йшли на чолі натовпу й говорили російською та німецькою мовою. Отже, виходить є безперечне бажання наших держав знищити самостійність Чехословаччини. Далі ця газета подає такий діалог. Іх (цих Росія та Німці) не можна було арештувати, бо вони ховалися заду. Як можна йти на чолі й бути заду, — знає певне лише "Чеське Слово".

Дехто з більше ретельних радить владі поступити так, як Пашів в Югославії. Було там 57 комуністичних послів, а тепер ні одного. Оце державний неж! А в Чехословаччині тут нема твердої руки і т. п.

Так виступає молада, семінарія чеська національна буржуазія проти голодних, чеських-же робітників. Проти тих самих, що одурені націоналістичним дурманом, клади свої голви на Україні, на Волзі та в Сибіру, поборюючи таких самих російських та українських робітників. Вибороли вони чеської буржуазії чеську самостійну державу, а тепер дають у ній замість хліба кулі.

Н. С.

ВЗЯЛИ ПОЗИКУ, ТАЯ КАЮТЬСЯ.

Бюджетовій комісії варшавського союму представник містництва фінансів, Злеховскі, сказав, що позику в Злуч. Державях взято на невигідних умовах.

Габсбургі ствердив, що американські банки гарно заробили на цій позиції. "Ми, сказав Габсбургі, примушені були прийняти умови американських банкірів, бо ставали в Польщі надзвичайно серйозне, зважаючи на невврожай, що дасть себе знати в близькому майбутньому. На селі, далі сказав Габсбургі, — зростає жебрацтво і весною треба буде провадити великі будівельні роботи, щоби зменшити безробіття.

Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті".